

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/118/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123206975
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123206975.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Matúš Staríček a sudcov: JUDr. Erika Tischlerová a Mgr. Jozef Mačej, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XX/XX, F., zastúpená: Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s. r. o., Ďumbierska 3F, Bratislava, IČO: 36 836 460, proti žalovanému: G. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. D. E. XX/XX, F., o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 101C/38/2023-20 zo dňa 12.9.2023, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. o nariadení neodkladného opatrenia m e n í tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému u k l a d á povinnosť:

- dočasne nevstupovať do nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX pre katastrálne územie F., obec F., okres Hlohovec, a to na pozemok parc. reg. „C“, parc. č. 234/1, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 263 m², pozemok parc. reg. „C“, parc. č. 234/2, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 125 m², a do rodinného domu súp. č. XX, ktorý je postavený na pozemku parc. reg. „C“, parc. č. 234/2, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej o žalobe žalobkyne proti žalovanému o obmedzenie užívacieho práva žalovaného alebo vylúčenie žalovaného z užívacieho práva k nehnuteľnostiam,
- dočasne sa nepribližovať k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, s výnimkou účasti na procesných úkonoch v civilnom súdnom konaní, v trestnom konaní a v priestupkovom konaní, na ktoré bude predvolaný v rozsahu nevyhnutnom na jeho riadnu účasť na týchto úkonoch, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej o žalobe žalobkyne proti žalovanému o ochranu osobnosti.

II. Žalobkyni u k l a d á povinnosť podať v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia odvolacieho súdu na súd prvej inštancie proti žalovanému žalobu o obmedzenie užívacieho práva žalovaného alebo vylúčenie žalovaného z užívacieho práva k nehnuteľnostiam špecifikovaným vo výroku I. tohto uznesenia.

III. Žalobkyni u k l a d á povinnosť podať v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia odvolacieho súdu na súd prvej inštancie proti žalovanému žalobu o ochranu osobnosti.

IV. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku III. o poučení žalovaného o možnosti podať žalobu vo veci samej r u š í.

V. Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým výrokom I. uložil žalovanému povinnosť nevstupovať do rodinného domu, súpisné číslo XX postaveného na pozemku parc. registra „C“, parc. č. 234/2, ako aj na príľahlý pozemok parcely registra „C“, parc. č. 234/1 a parc. č. 234/2 tak, ako sú zapísané na liste vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie F., obec F., okres Hlohovec;

výrokom II. uložil žalovanému povinnosť nepribližovať sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, s výnimkou účasti na procesných úkonoch v civilnom súdnom konaní, v trestnom konaní a v priestupkovom konaní, na ktoré bude predvolaný, v rozsahu nevyhnutnom na jeho riadnu účasť na týchto úkonoch; výrokom III. poučil žalovaného, že môže podať v postavení žalobcu proti žalobkyni v postavení žalovanej žalobu vo veci samej, a to aj žalobu týkajúcu sa náhrady škody, resp. ujmy, ktorá by mu prípadne výkonom neodkladného opatrenia vznikla; výrokom IV. žalobkyni priznal nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. e/ a h/, § 326 ods. 1 a 2, § 328 ods. 1 až 3, § 329 ods. 1 a 2, § 330 ods. 1 a 2, § 331 ods. 1, § 332 ods. 1, § 333, § 334, § 337 ods. 1 až 3, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 27a ods. 1 a 2 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore (ďalej len „zákon o Policajnom zbore“).

3. Vecne svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil tým, že mal za osvedčené z Listu vlastníctva č. XXX pre k. ú. F., že strany sú bezpodielovými spoluvlastníkmi rodinného domu súpis. č. XX postaveného na pozemku parcely registra „C“, parc. č. 234/2 ako aj príslušného pozemku parcely registra „C“, parc. č. 234/1 a parc. č. 234/2. Z Úradného záznamu z vykázania OO PZ Leopoldov zo dňa 28.8.2023 vyplýva, že žalovaný bol na 14 dní vykázany zo spoločného obydľia rodinného domu na adrese F., C. D. E. XX/XX dňa 28.8.2023 o 07:55 hod., pričom ohrozenou osobou bola žalobkyňa. Súd prvej inštancie uviedol, že účelom neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e/ CSP je eliminovať kontakt páchatel'a domáceho násillia alebo osoby dôvodne podozrivej z takéhoto skutku s jeho obeťou. Uvedené ustanovenie je prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násillia, kedy sa protistrane, ktorá je dôvodne podozrivá z násillia proti navrhovateľovi neodkladného opatrenia, uloží povinnosť dočasne nevstupovať do domu alebo bytu, v ktorom býva navrhovateľ. V predmetnej veci mal súd prvej inštancie násillie žalovaného voči žalobkyni za osvedčené predloženým Úradným záznamom z vykázania zo dňa 28.8.2023, ktoré dostatočne osvedčuje dôvodné podozrenie z násillia žalovaného voči žalobkyni, keďže vykázanie z bytu alebo domu policajt urobí vtedy, ak najmä vzhľadom na predchádzajúce útoky očakáva útok na život, zdravie, slobodu alebo zvlášť závažný útok na ľudskú dôstojnosť ohrozenej osoby. Z uvedeného dôkazu je pre potreby vydania neodkladného opatrenia dostatočne osvedčené, že žalovaný je dôvodne podozrivý z násillia voči žalobkyni. Civilný sporový poriadok pritom nekvantifikuje násillie (jeho intenzitu alebo frekvenciu), ktoré sa vyžaduje pre vydanie neodkladného opatrenia, keďže zmyslom neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e/ CSP je nepochybne zabrániť práve stupňovaniu sa násillia, ktoré by mohlo mať fatálne následky. Pri zohľadnení všetkých relevantných okolností prípadu v danom štádiu súd prvej inštancie zhodnotil situáciu ako dôvod na obmedzenie žalovaného vo vstupe do domu - obydľia žalobkyne, čím sa poskytuje žalobkyni ochrana pred prípadným ďalším násillím zo strany žalovaného a umožňuje sa jej pokojné bývanie, a preto súd prvej inštancie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti uloženia povinnosti žalovaného nevstupovať do domu vyhovel. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že účelom neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h/ CSP je chrániť fyzickú a duševnú integritu osoby, ktorá sa cíti byť ohrozená konaním osoby, proti ktorej návrh smeruje, teda na nariadenie tohto neodkladného opatrenia sa vyžaduje iba „možnosť ohrozenia integrity“, zvýrazňujúc subjektivitu vnímania chránenej osoby, na rozdiel od objektivity dôvodného podozrenia z násillia. V uvedenej časti neodkladného opatrenia súd prvej inštancie vyhovel žalobkyni v celom rozsahu, keď mal za to, že zákaz priblíženia na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov dostatočne zaručí ochranu integrity žalobkyne, pričom však nad rámec návrhu vymedzil výnimky, na ktoré sa zákaz priblíženia nebude vzťahovať, umožňujúc stretávanie v konaní pred súdom, prípadne orgánmi činnými v trestnom konaní, kde je ochrana integrity žalobkyne zabezpečená. Súd prvej inštancie ďalej dôvodil, že v prejednávanej veci sa žalobkyňa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia z dôvodu bezodkladnej úpravy pomerov v zmysle § 325 ods. 2 písm. e/ a h/ CSP, pričom úprava vzťahov medzi účastníkmi mala byť vydaním neodkladného opatrenia konečná a mala nahrádzať rozhodnutie vo veci samej, nakoľko žalobkyňa nenavrhovala upraviť vzťahy medzi účastníkmi dočasne, resp. provizórne. V danom prípade návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť nasledovaný žalobou, vydané neodkladné opatrenie konzumuje vec samu a prostredníctvom jeho účinkov možno dosiahnuť aj trvalú úpravu pomerov medzi účastníkmi. Je v záujme oboch účastníkov konania, ktorých vzájomné vzťahy sú natoľko narušené, aby sa eliminoval osobný kontakt, ktorý by mohol viesť k násilným prejavom možno až s fatálnymi následkami. Žalovaný má v prípade zmeny okolností, či skorého upokojenia situácie, možnosť žiadať o zrušenie tohto neodkladného opatrenia, prípadne žiadať od žalobkyne ako žalovanej náhradu škody, resp. ujmy, ktorá by mu prípadne výkonom neodkladného opatrenia (nariadeného napríklad na

základe žalobkyňou v návrhu uvádzaných tvrdení, ktoré by sa preukázali ako nepravdivé) vznikla. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v celom rozsahu, nakoľko bola v konaní úspešná v celom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením.

4. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/ CSP (neboli splnené procesné podmienky), podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP (konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci) a podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam). Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. Žalovaný uviedol, že napriek skutočnosti, že dňa 28.8.2023 podal na príslušnom OO PZ Leopoldov podrobné vysvetlenie k situácii, ktorá sa udiala dňa 27.8.2023 v nočných hodinách (cca 01:00 hod.) v rodinnom dome žalobkyne a žalovaného, bol bez ďalšieho vykázaný zo spoločného obydlija podľa § 27a ods. 1 zákona o Policajnom zbore, a to z dôvodu čisto preventívneho opatrenia, a výlučne a len na základe klamlivých a zavádzajúcich jednostranných tvrdení žalobkyne na osobu žalovaného a na základe jedinej SMS správy adresovanej dcére žalovaného. Žalovaný sa v odvolaní vyjadril k priebehu manželstva so žalobkyňou, ktoré bolo uzatvorené v roku 2000, a tvrdil, že žalobkyňa mala problémy s požívaním alkoholu a tiež psychické problémy. Žalovaný k odvolaniu priložil aj čestné vyhlásenia svojej matky a súrodencov k týmto skutočnostiam. Žalovaný v celom rozsahu poprel, že by spôsobil žalobkyňou uvádzané zranenia. Podľa žalovaného ani lekársky nález a lekárska správa nepotvrdzujú tieto tvrdenia žalobkyne, keď lekár len v lekárskej správe na cielene položenú otázku konštatoval, že zranenia mohli (ale nemuseli) vzniknúť spôsobom, ako uviedla žalobkyňa. Žalovaný ďalej uviedol, že dňa 27.8.2023 po príchode domov v nočných hodinách videl žalobkyňu sedieť vonku na terase, slušne ju pozdravil a vošiel do kuchyne, zobral si zmrzlinu v plastovom pohári a išiel do prístavby rodinného domu (do letnej kuchyne), kde sa zdržiava, keď je žalobkyňa doma, aby neprichádzali do kontaktu. Z terasy mu žalobkyňa pod vplyvom alkoholu bez príčiny začala agresívne a vulgárne vyčítať nezhody z minulosti, ako aj súčasnú partnerku, na ktorú, aj napriek tomu, že sú rozvedení, veľmi žiarli. Žalovaný uviedol, že sa snažil žalobkyňu upokojiť, aby nevykrikovala, ale márne, preto sa snažil hádku ukončiť tým, že odíde dovnútra domu, ale žalobkyňa sa mu snažila v tom zabrániť tým, že mu vstúpila do cesty, a žalovaný ju neškodne odstrčil, aby mohol prejsť. Podľa žalovaného na druhý deň doobeda (28.8.2023) žalobkyňa nemala žiadne viditeľné poranenia, preto si podľa žalovaného zranenia spôsobila sama. Podľa žalovaného si aj v minulosti žalobkyňa sama spôsobovala zranenia (napr. si podrezala žily, chcela sa otráviť liekmi). K SMS správe adresovanej dcére uviedol, že „dotknutím“ mal na mysli vyššie uvedené odstrčenie žalobkyne pri jej útokoch a bránení vstupu do domu. Žalovaný uviedol, že si nie je vedomý, že by pri jeho odstrčení žalovaná spadla a v žiadnom prípade jej nespôsobil zranenia, ktoré uvádza, a tieto zranenia si musela aj vzhľadom na svoj psychický stav a diagnózu privodiť sama, v snahe žalovaného očierniť a zdiskreditovať. Žalovaný ďalej uviedol, že nikdy pred spomínaným incidentom (27.8.2023) k nim nebola privolaná polícia, ktorá by musela riešiť akékoľvek vypäté situácie, ktoré by vznikli medzi ním a žalobkyňou. Aby boli splnené podmienky na tak závažný zásah do jeho práv v podobe „vyhostenia“ z obydlija, museli by sa obdobné incidenty opakovať častejšie, údajne páchané násilie by muselo byť dlhodobé, muselo by mať stúpajúcu tendenciu a muselo by byť charakterizované úmyslom, aby malo za následok vydanie neodkladného opatrenia. Podľa žalovaného len na základe klamlivého, jednostranného tvrdenia žalobkyne nemôže súd skonštatovať, že bola osvedčená skutočnosť (údajné domáce násilie) a že táto skutočnosť sa súdu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. V prípade, ak by zo strany žalovaného išlo o „domáce násilie“, a teda o intenzívne fyzické a/alebo psychické násilie páchané na žalobkyňi, bolo by voči nemu podané trestné oznámenie, napr. pre týranie blízkej osoby, a nebol by predmetný incident evidovaný zo strany príslušníkov policajného zboru len ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. Žalovaný napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie považuje za nezrozumiteľné a nepreskúmateľné aj z dôvodu, že súd prvej inštancie neuviedol „predmet“ konania vo veci samej, čím žalovaný nebol dostatočne poučený o svojich právach, a teda nevie posúdiť, akú žalobu môže voči žalobkyňi podať. Podľa žalovaného teda neboli splnené podmienky pre vydanie neodkladného opatrenia, pretože nie je potrebné bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením a neopodstatnený návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia mal byť súdom prvej inštancie zamietnutý.

5. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Uviedla, že naďalej trvá na skutočnostiach uvádzaných v jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a skutočnosti uvádzané v odvolaní zo strany žalovaného považuje

za účelové, z veľkej časti za nepravdivé, pričom sa týmito žalovaný len snaží očierniť jej osobu. Žalobkyňa sa ohradila voči tvrdeniam a bagatelizovaniu situácie zo strany žalovaného, že bol vykázaný zo spoločného obydľia len na základe klamlivých vyjadrení žalobkyne a SMS správy adresovanej ich dcére. Uviedla, že príslušníci PZ vyhodnocovali situáciu objektívne s ohľadom na vysvetlenie zo strany žalobkyne, ako aj s ohľadom na vysvetlenie zo strany žalovaného, vrátane poskytnutej súčinnosti zo strany dcéry strán. Pochybnosti o skutkových zisteniach zo strany žalovaného sú preto v danom prípade nedôvodné, pričom samotná nespokojnosť žalovaného so zisteniami príslušníkov PZ neznamena, že by zistenia mali byť nesprávne, a to aj s ohľadom na postavenie žalovaného v tomto konaní. Žalobkyňa k tvrdeniam žalovaného ohľadom jej osoby uviedla, že v minulosti mala problémy s alkoholom, ale už 8 rokov abstínuje. Žalobkyňa ďalej uviedla, že žalovaný ju aj v minulosti viackrát fyzicky napadol. K opisu incidentu zo dňa 27.8.2023 zo strany žalovaného žalobkyňa uviedla, že tento nie je pravdivý. Žalobkyňa zotrvala na popise incidentu uvedenom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, kedy sedela doma na terase v čase, kedy sa žalovaný vracal domov v podnapitom stave, žalovaný na žalobkyňu začal agresívne a vulgárne pokrikoval z chodníka z dôvodu, že čo si dovoľuje o ňom rozprávať jeho rodine. Na slovnú obranu žalobkyne sa žalovaný ešte väčšmi rozhneval, vyšiel za ňou na terasu a dal jej asi dve facky, v dôsledku čoho sa prevrátila aj so stoličkou, ktorá sa zlomila a žalobkyňa si narazila rameno. Žalobkyňa sa v šoku postavila, opýtala sa žalovaného, čo si to dovoľuje, na čo ju žalovaný opäť viackrát udrel a odišiel do domu. Na druhý deň bolo žalobkyňi nevoľno, pričom volala aj synovi a povedala mu, čo sa jej stalo. Syn žalobkyňu sám požiadala, aby sa mu odfotila a následne jej kázal, aby zavolała policajtov. Syn strán preposlal fotku aj ich dcére, ktorá žalobkyňi volala a túto podporila, aby išla k lekárovi, pričom jej tiež uviedla, že na políciu pôjde s ňou. K čestným vyhláseniam rodinných príslušníkov žalovaného žalobkyňa uviedla, že ide o zjavne neobjektívny dôkaz, nakoľko ide o najbližšiu rodinu žalovaného, ktorá sa žalovanému snaží pomôcť. Žalovaný vo svojom odvolaní poukazuje primárne na problémy s alkoholom, ktoré mala žalobkyňa v minulosti a ktoré skončili pred cca 8 rokmi. Obdobné vyjadrenia preto vo vzťahu k aktuálnemu konaniu nemajú žiadnu relevanciu a nijak neospravedlňujú správanie sa žalovaného v poslednom období, kedy bol opakovane voči žalobkyňi agresívny, túto opakovane zbil, pravidelne ju urážal a ponižoval. Žalobkyňa naďalej trvala na všetkých skutkových tvrdeniach uvádzaných v jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na tieto ďalej v celom rozsahu odkazuje a má za to, že odôvodnenosť potreby neodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu je a bola zo strany žalobkyne riadne osvedčená. Správanie žalovaného voči žalobkyňi bolo okrem lekárskeho správ a spoločnej dcéry strán osvedčené aj príslušníkmi Policajného zboru, ktorý žalovaného v konečnom dôsledku zo spoločnej domácnosti vykázali. Na základe predchádzajúcich skúseností so žalovaným sa žalobkyňa naďalej vážne obáva o svoju bezpečnosť, život a zdravie, a to najmä v prípade, ak by bolo tomuto umožnené sa do ich domácnosti vrátiť. Žalobkyňa dlhodobo žila v dome v strachu a pod neustálym nátlakom a trpela osočujúce, vulgárne a agresívne správanie sa žalovaného voči jej osobe, a preto súčasný zásah do práv žalovaného nie je nijakým spôsobom neprimeraný.

6. K vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že agresivita a výčitky žalobkyne voči nemu sa prejavujú hlavne po požití alkoholu a začali sa stupňovať po rozvode. Zopakoval, že priebeh incidentu pravdivo popísal v odvolaní, a zdôraznil, že ráno po cca 8 hodinách od údajného incidentu nemala žalobkyňa žiadne podliatiny ani modriny, dopoludnia nenavštívila lekára a fotky s modrinou poslala dcére až po obede. Uviedol, že jej sebapoškodzovanie a vyhrážanie sa ublížením si bolo opakované. Ďalej uviedol, že žalobkyňi v telefonickom rozhovore vyčítal, že žalobkyňa vie, že jej tvrdenie o jeho agresivite a údajne častom požívaní alkoholu a iných omamných prostriedkov nie je pravdivé, na čo žalobkyňa mala uviesť, že tie veci pri jej výpovedi upravil advokát. Žalovaný pripustil príležitostné požitie alkoholu, no vylúčil, že by bol agresívny alebo si nepamätal udalosti. Požívanie omamných látok absolútne odmietol, pričom žalobkyňa to začala tvrdiť až po tom, ako sa spoznal po rozvode s jeho terajšou partnerkou, o ktorej žalobkyňa tiež tvrdí, že užíva omamné látky. V závere uviedol, že jeho zámerom je v čo najkratšom čase sa dohodnúť so žalobkyňou na vysporiadanie spoločného majetku, pretože týmito spormi ubližujú hlavne svojim deťom.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), potom čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že žalovaný použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel

k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné vo výrokoch I. a II. (o nariadení neodkladného opatrenia) zmeniť pre absenciu vymedzenia doby trvania neodkladného opatrenia, pri inak správnom závere súdu prvej inštancie o dôvodnosti neodkladnej úpravy pomerov, a vo výroku III. zrušiť pre nesprávne poučenie žalovaného o možnosti podať žalobu vo veci samej.

8. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na skutočnosti osvedčené obsahom spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i argumenty strán predostreté v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či boli splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti odôvodňujúce nariadiť vo veci žalobkyňou navrhované neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potreba bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 325 ods. 2 písm. e/ a h/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby e/ nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia, h/ sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

12. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

13. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

14. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Podľa § 336 ods. 1 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

16. Podľa § 336 ods. 2 CSP súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej.

17. Podľa § 336 ods. 3 CSP súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak žaloba nebola v lehote podaná.

18. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava z ohrozenia exekúcie, pričom tak môže urobiť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Neodkladné opatrenie umožňuje rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný urýchlený zásah súdu, aby sa zabránilo ďalšiemu zhoršeniu postavenia oprávneného účastníka. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení, pri ich nariadení nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť bezodkladná ochrana. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, ak sú tvrdenia, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť nároku, aspoň osvedčené. Účelom neodkladného opatrenia je zvyčajne dočasne zabezpečiť ochranu porušených a ohrozených práv účastníkov a to do času definitívnej právnej

ochrany. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia a povinnosť tvrdenia osvedčiť na jeho navrhovateľovi, ktorý musí ponúknuť súdu také dôkazy, ktoré opodstatňujú naliehavosť, primeranosť a nevyhnutnosť vydať neodkladné opatrenie.

19. V prejednávanej veci súd prvej inštancie vyhovel návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ustanovení § 325 ods. 2 písm. e/ a h/ CSP a uložil žalovanému, aby nevstupoval do nehnuteľnosti špecifikovanej v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a aby sa nepribližoval k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 m.

20. Dokazovanie v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má povahu osvedčovania. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e/ CSP postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násillia. V prejednávanej veci bolo náležité posúdiť či správanie žalovaného možno považovať za násillie, a to s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu. Násillie predstavuje zdroj bezmocnosti obeť a súčasne prejav prežívania moci páchatel'a nad svojou obeťou. Je ním každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť, alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach. Násillie nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrašovanie, slovné vyhrážky a psychické násillie môže mať rovnako silné následky. Psychické násillie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Násillím je aj nezabránenie násilliu (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15.12.2012, sp. zn. 5 M Cdo 10/2012).

21. V posudzovanej veci súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, konštatujúc za osvedčené dôvodné podozrenie z násillia žalovaného voči žalobkyni s poukazom na Úradný záznam z vykázania žalovaného OO PZ Leopoldov zo dňa 28.8.2023. K vykázaniu z domu je príslušník policajného orgánu oprávnený, keď vzhľadom na zistené skutočnosti, najmä predchádzajúce útoky, možno očakávať útok na život, zdravie, slobodu alebo zvlášť závažný útok na ľudskú dôstojnosť ohrozenej osoby (§ 27a ods. 1 zákona o Policajnom zbore).

22. Civilný sporový poriadok pritom nekvalifikuje násillie z hľadiska jeho intenzity alebo frekvencie, ktoré by sa vyžadovali pre vydanie neodkladného opatrenia, keďže účelom neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e/ CSP je zabrániť práve stupňovaniu násillia, ktoré by mohlo mať fatálne následky. Dočasným obmedzením žalovaného vo vstupe do rodinného domu – spoločného obydlija strán konania a na príľahlé pozemky, ako správne uvádza súd prvej inštancie, sa poskytne žalobkyni ochrana pred ďalším násillím zo strany žalovaného, pričom sa jej umožní pokojné bývanie v spoločnom obydli.

23. K odvolacej námietke žalovaného, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože žalovaný bol vykázaný zo spoločného obydlija podľa § 27a ods. 1 zákona o Policajnom zbore čisto z preventívnych dôvodov a len na základe klamlivých a zavádzajúcich jednostranných tvrdení žalobkyne na osobu žalovaného a na základe jedinej SMS správy adresovanej dcére žalovaného a že neexistuje dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia, odvolací súd uvádza, že osvedčenie dôvodného podozrenia z násillia znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Dôvodné podozrenie z násillia sa preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené. Ohrozenej osobe sa poskytuje pomerne rýchla ochrana, aby nemusela opúšťať svoje obydlie (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/355/2012). Možno pritom spravidla vychádzať iba z tvrdení strán konania, záznamov polície, lekárskeho správ, keďže stanovisko žalovaného je obvykle v zásade protichodné.

24. V posudzovanom prípade bolo protiprávne správanie žalovaného osvedčené predovšetkým Úradným záznamom z vykázania žalovaného zo spoločného obydlija OO PZ Leopoldov zo dňa 28.8.2023, z ktorého vyplýva, že voči žalovanému bolo podané oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. e/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, pričom ohrozenou osobou je žalobkyňa, ktorá bola poučená o možnosti podať na príslušný súd do 14 dní návrh na vydanie neodkladného opatrenia a ako aj o organizáciách poskytujúcich pomoc obetiam domáceho násillia, pričom v závere je uvedené, že dcéra strán sporu poskytla hliadke aj sms komunikáciu so žalovaným, v ktorej žalovaný napísal o žalobkyni, že keby si ona nezačala, on sa jej

nedotkne. Protiprávne správanie žalovaného bolo ďalej osvedčené lekárskymi správami z Lekárskej pohotovostnej služby zo dňa 27.8.2023 a z chirurgickej ambulancie CHIROF s.r.o. zo dňa 30.8.2023, ktoré potvrdzujú zmliaždenie v oblasti ľavého oka a ľavého ramena, pričom je konštatované, že zranenia žalobkyne mohli byť spôsobené údermi bývalého manžela a následným pádom zo stoličky, a Odpisom potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti vystavenej elektronicky zo dňa 31.8.2023, z ktorého vyplýva dočasná pracovná neschopnosť žalobkyne od 28.8.2023 do 4.9.2023.

25. Žalovaný v odvolaní tvrdil, že zranenia žalobkyne nespôsobil on, ale žalobkyňa sama vzhľadom na jej problémy s alkoholom a psychické problémy a sklony k sebapoškodzovaniu, čo preukazoval čestnými vyhláseniami svojej matky a súrodencov. Čestné vyhlásenia sa však týkajú udalostí z dávnejšej minulosti a nesúvisia s incidentom, ktorý priamo predchádzal podaniu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Vzhľadom na charakter rozhodnutia o neodkladnom opatrení, dokazovanie sa nevykonáva v rozsahu vyžadovanom v základom konaní vo veci samej. Postačujúce je dosiahnutie náležitej miery pravdepodobnosti o rozhodujúcich skutočnostiach z hľadiska hmotného a procesného práva, pričom odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne konštatoval osvedčenie žalobkyňou tvrdených skutočností.

26. Žalovaný odvolaním napadol uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu, teda aj výrok II. o povinnosti dočasne sa nepribližovať k žalobkyňi na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov s výnimkami. Jeho odvolacia argumentácia bola založená na tom, že tvrdenia žalobkyne o násilnom správaní žalovaného k nej sú nepravdivé, pričom s týmito odvolacími námietkami sa odvolací súd už vypořiadal vyššie.

27. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne konštatoval, že ustanovenie § 325 ods. 2 písm. h/ CSP vyžaduje na nariadenie tohto neodkladného opatrenia iba možnosť ohrozenia integrity, zvyrazňujúc subjektivitu vnímania chránenej osoby. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobkyňa má v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka právo na ochranu svojej osoby, a to života, zdravia ako aj súkromia, a ak považuje vzhľadom na osvedčené skutočnosti násilného správania zo strany žalovaného jeho priblíženie za zásah do svojej vlastnej integrity a neželá si ho v obave o svoje zdravie z dôvodu, že vzájomný kontakt je pre ňu násilného charakteru, je uvedené postačujúce preto, aby bol vydaný zákaz priblíženia, najmä v situácii, keď mal už za osvedčený dôvod na obmedzenie užívania nehnuteľnosti z dôvodu podozrenia z násillia.

28. Žalobkyňa v danom type konania tak hodnoverne osvedčila dôvodnosť a trvanie chráneného nároku, ako aj potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktoré zákonom stanovené predpoklady boli v posudzovanej veci splnené, ku ktorému záveru správne dospel aj súd prvej inštancie, ktorý návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia o uložení žalovanému povinnosti nevstupovať do nehnuteľností a nepribližovať sa k žalobkyňi vyhovel. V posudzovanej veci bolo osvedčené, že k neželanému správaniu žalovaného reálne môže dôjsť a jeho uskutočnenie závisí iba od individuálnej vôle samotného žalovaného. Keďže bola osvedčená nepredvídateľnosť správania žalovaného a tiež dané riziko hrozby použitia násillia voči žalobkyňi aj v budúcnosti, bola osvedčená potreba neodkladnej úpravy pomerov, v dôsledku čoho nemôže obstáť námietka žalovaného, že súd rozhodol len na základe klamlivých tvrdení žalobkyne.

29. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci osvedčený skutkový stav, citoval právne predpisy, ktoré vo vzťahu k posúdeniu podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia správne aplikoval na prejednávaný prípad a vyvodil správne právne závery, ktoré náležite vysvetlil. Nedôvodnými boli, s poukazom na vyššie uvedené, odvolacie námietky, že neboli splnené procesné podmienky, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pričom tieto odvolacie dôvody žalovaný nijak bližšie nevysvetlil, a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (porov. rozhodnutie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 252/04). Rovnako nezahŕňa ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkou a právnymi názormi (porov. rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 50/04).

30. Vzhľadom na skutočnosť, že bolo vyhovené návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania vo veci samej a tiež vzhľadom na charakter obmedzenia práv žalovaného, bolo namieste zaoberať sa otázkou potreby uloženia (žalobnej) povinnosti podať v určitej lehote žalobu

vo veci samej. Hoci potom súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru o potrebe nariadenia neodkladného opatrenia, odvolací súd musel pristúpiť k zmene rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia z dôvodu nevymedzenia doby trvania nariadeného neodkladného opatrenia. Nesprávny bol totiž záver súdu prvej inštancie o tom, že v danom prípade návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť nasledovaný žalobou (žalobami) a vydané neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Skutočnosť, či nariadeným neodkladným opatrením je alebo nie je možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, je pritom nutné v každom prípade posudzovať individuálne, a to s prihliadnutím na špecifické skutkové okolnosti prípadu. V prejednávanej veci žalobkyňa dôvodne podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ustanovení § 325 ods. 2 písm. e/ a h/ CSP, čo si vyžadovalo posúdenie fakticky dvoch odlišných návrhov z pohľadu možnej aplikácie ust. § 336 ods. 1 CSP.

31. V prípade neodkladného opatrenia nariadeného v zmysle § 325 ods. 2 písm. e/ CSP je potrebné vychádzať z toho, že účelom inštitútu zákazu vstupu do domu alebo bytu je eliminovať kontakt páchatel'a domáceho násillia alebo osoby dôvodne podozrivej z takéhoto skutku s jeho obeťou. Neodkladným opatrením možno osobe, proti ktorej návrh smeruje, uložiť, aby dočasne nevstupovala do domu alebo bytu, v ktorom chránená osoba býva. Z formálneho hľadiska nemusí ísť o dom alebo byt, ktorý je podľa predpisov správneho práva evidovaný ako adresa trvalého či prechodného pobytu chránenej osoby, rozhodujúci je faktický stav užívania obydlia za účelom bývania. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je irelevantné, či v prospech povinnej osoby svedčí vlastnícke alebo iné subjektívne právo vo vzťahu k dotknutému domu alebo bytu. Prípadné obmedzenie výkonu vlastníckeho práva má v tomto prípade legitímny účel, ktorý je do značnej miery zdôraznený verejným záujmom. Samotné obmedzenie je pritom vždy dočasné, čo vyplýva priamo zo znenia právnej normy (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 1097 s.). V konaní je nesporné, že žalobkyňou obývaná nehnuteľnosť je v bezpodielovom spoluvlastníctve bývalých manželov (strán sporu). Žalovanému tak svedčí užívací titul daný jeho vlastníckym právom, a preto opatrenie dočasnej povahy vo forme neodkladného opatrenia, ktoré ho vylučuje z užívania, nemôže slúžiť na trvalé obmedzenie jeho práv k dotknutej nehnuteľnosti. Uvedenému záveru nasvedčujú aj námietky odvolateľa, ktorý poukázal na potrebu čo najskoršieho vyporiadania spoločného majetku, keďže nariadeným neodkladným opatrením dochádza podľa neho k neoprávnenému zásahu do jeho práv, keď je fakticky vyhostený z jeho obydlia. Požadované neodkladné opatrenie v zmysle § 325 ods. 2 písm. e/ CSP má (s prihliadnutím na individuálne okolnosti prípadu) povahu procesného zabezpečovacieho prostriedku vo vzťahu k hmotnoprávnemu nároku, ktorý má byť riadne uplatnený žalobou, preto odvolací súd žalobkyni uložil povinnosť podať v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia odvolacieho súdu na súd prvej inštancie žalobu vo veci samej proti žalovanému, ktorou vyvolá konanie na súde o obmedzenie užívacieho práva žalovaného alebo vylúčenie žalovaného z užívacieho práva k dotknutým nehnuteľnostiam. Došlo k tomu preto, že nariadeným neodkladným opatrením neboli trvalo vyriešené vzťahy strán, a preto tento nárok musí byť uplatnený žalobou. Vecná súvislosť s hmotnoprávnym nárokom podľa ustanovenia § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka bola daná, keďže sa vzťahuje na prípady, ak konanie jedného z manželov spôsobuje neznesiteľné spolužitie tak, že pomery v dome druhému manželovi, prípadne jeho deťom či iným blízkym príbuzným bývajúcim v dome, nedovoľujú dom (byt) pokojne užívať, bez strachu o život a zdravie svojej osoby, ako aj ostatných členov domácnosti.

32. V prípade neodkladného opatrenia nariadeného v zmysle § 325 ods. 2 písm. h/ CSP potom do úvahy pripadá podanie žaloby vo veci samej o ochranu osobnosti podľa § 11 a 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Obmedzenie žalovaného neodkladným opatrením nariadeným v zmysle § 325 ods. 2 písm. h/ CSP totiž nemôže nahradiť rozhodnutie vo veci samej za situácie, keď tvrdenia žalobkyne žalovaný rozporuje, považuje ich za účelové a súd v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia v rámci zákonných lehôt vychádza len zo skutočností osvedčených stranami sporu, teda nie z riadne vykonaného dokazovania, ktoré je vlastné konaniu vo veci samej. Odvolací súd aj v tomto prípade zastáva názor, že je potrebné, aby pomery strán sporu boli podrobené dokazovaniu a zisteniu relevantných skutočností pre rozhodnutie súdu, či vo vzťahu k žalobkyni sú telesná a duševná integrita konaním žalovaného tak ohrozené, že je to potrebné konštatovať súdnym rozhodnutím v rámci konania o veci samej, keď až rozhodnutím vo veci samej je možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov. Z uvedených dôvodov odvolací súd v nadväznosti na neodkladné opatrenie nariadené v zmysle § 325 ods. 2 písm. h/ CSP uložil žalobkyni povinnosť podať na súd prvej inštancie proti žalovanému žalobu o ochranu osobnosti, a to v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia odvolacieho súdu.

33. Vzhľadom na potrebu výslovnej úpravy časového limitovania doby trvania neodkladného opatrenia vo výrokovej časti rozhodnutia, s poukazom na princíp proporcionality a vyváženú ochranu práv a oprávnených záujmov strán, bol daný dôvod na vymedzenie doby trvania neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej, a to tak v prípade neodkladného opatrenia nariadeného v zmysle § 325 ods. 2 písm. e/ CSP (na ktoré nadväzuje žaloba o obmedzenie užívacieho práva žalovaného alebo vylúčenie žalovaného z užívacieho práva k dotknutým nehnuteľnostiam), ako aj v prípade neodkladného opatrenia nariadeného v zmysle § 325 ods. 2 písm. h/ CSP (na ktoré nadväzuje žaloba o ochranu osobnosti).

34. Nakoľko súd nariadil neodkladné opatrenie pred začatím konania a žalobkyni uložil povinnosť podať dve žaloby podľa § 336 ods. 1 CSP, neprichádzalo do úvahy poučenie strany podľa § 337 ods. 1 a 2 CSP o následnej žalobe protistrany. Ak žaloby špecifikované vyššie v stanovenej lehote nebudú žalobkyňou podané, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení v príslušnej časti zruší podľa § 336 ods. 3 CSP (t. j. v časti o nariadení neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. e/ CSP alebo/a v zmysle § 325 ods. 2 písm. h/ CSP, a to v závislosti od toho, ktorá z vyššie uvedených žalôb podaná nebude, prípadne ak nebude podaná ani jedna z nich – pozn. odvolacieho súdu). Tým zároveň dôjde k proporcionálnemu obmedzeniu doby trvania neodkladného opatrenia, kedy žalobkyňa v záujme preukázania opodstatnenosti svojho návrhu (návrhov) bude musieť vynaložiť žalobnú iniciatívu. Počas trvania účinkov neodkladného opatrenia sa tiež môže protistrana domáhať jeho zrušenia pre odpadnutie dôvodov, ktoré pôvodne viedli k jeho nariadeniu (§ 334 CSP).

35. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. v súlade s § 388 CSP zmenil v znení uvedenom vo výroku I. uznesenia odvolacieho súdu a súčasne výrokmi II. a III. uložil žalobkyni povinnosť iniciovať konania vo veci samej v zmysle § 336 ods. 1 CSP.

36. Vzhľadom na to, že predmetné neodkladné opatrenie bolo nariadené pred začatím konania vo veci samej a odvolací súd uložil žalobkyni povinnosť podľa § 336 ods. 1 CSP (podať v určitej lehote žaloby vo veci samej), potom tu už nebol dôvod v zmysle § 337 ods. 1 CSP poučovať protistranu (žalovaného), ktorej sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môže podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku III. podľa § 389 ods. 1 písm. d/ CSP zrušil.

37. Vo vzťahu k rozhodnutiu o náhrade trov konania (výrok IV. napadnutého uznesenia) žalovaný osobitné odvolacie námietky nevzniesol.

38. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

39. Podľa § 396 ods. 2 CSP ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

40. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

41. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

42. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. V dôsledku zmeny uznesenia súdu prvej inštancie, odvolací súd rozhodoval aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. O nároku na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnej žalobkyni (primárnemu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo súdom prvej inštancie vyhovené, výrok prvoinštančného súdu bol zmenený len z dôvodu potreby vymedzenia doby trvania neodkladného opatrenia) priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v plnom rozsahu, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalobkyňa), má nárok na náhradu všetkých účelne

vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalovaný), keď odvolací súd nevidel (ani strany netvrdili) dôvod pre aplikáciu ust. § 257 CSP. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

44. Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).